

**Motion 26 2021 Inför avgiftstrappa för språktolk**

Enligt de krav som finns i hälso- och sjukvårdslagen och patientsäkerhetslagen är Region Västerbotten skyldig att ge alla patienter en god och patientsäker vård. En förutsättning för en god och säker vård är bla att få möjlighet att vara delaktig i sin vård och behandling. Patientlagen anger vidare rätten till individuellt anpassad information vid besök i vården vilket inte skulle kunna garanteras utan till att ha tillgång till språktolk när detta behov finns. En avgiftsfri användning av språktolktjänster är en förutsättning för att en jämlik vård ska kunna ges. Genom att införa en avgift för språktolkning finns en uppenbar risk att närstående istället fungerar som tolk med ökad risk för brist på opartiskhet och missförstånd. Information till patienten ska anpassas till mottagarens ålder, mognad, erfarenhet, språkliga bakgrund och andra individuella förutsättningar. Anhöriga kan också tvingas tolka information de inte är kunskapsmässigt, känslomässigt eller åldersmässigt redo att hantera. Risken finns också att personer avstår från att söka vård till följd av tolkkostnaden, så även om ett högkostnadsskydd skulle införas för tolktjänsterna.

Ett införande av en avgiftstrappa skulle sannolikt leda till ökad administration i verksamheterna där de förutom att administrera patientens egenavgift för tolkarvodeet också skulle behöva göra svåra gränsdragningar över vem som skulle vara berättigad till avgiftsfri språktolk och vem som skulle betala en egenavgift. Vid ett införande av en avgiftstrappa för språktolk skulle det ur ett jämställdhetsperspektiv kunna innebära att kvinnor skulle påverkas mer av införandet av en avgiftstrappa under perioder i livet där det normalt är många kontakter med vården, ex. under graviditet och barnafödande. Utifrån ett barnrättsperspektiv i aspekten barn som närstående finns vid införandet av detta förslag risk för att barnen lämnar skolan för att kunna tolka åt sina föräldrar

Möjlighet finns att redovisa tolkkostnader då särskilt konto för tolktjänster finns. En avläsning visar enkelt kostnaden per kostnadsställe och per leverantör. Önskar verksamheten följa upp kostnaderna per språkgrupp finns möjlighet att lägga upp exempelvis frikod. Det bedöms dock innebära ett administrativt merarbete för verksamheten. Information kan fås om antalet tolkningar/språk som leverantörerna levererar till regionen. Dessa inkommande uppgifter kommer att finnas diarieförda och sökbara för de som behöver dem. Av alla kostnadsområden som kan redovisas i regionens bokslut är inte tolkkostnaderna av den vikt eller omfattning att de hittills behövt särredovisas för att bidra till förklaringen av en årsverksamhet och resultat.

**Förslag till beslut:**

Hälso- och sjukvårdsnämnden förordar regionfullmäktige att besluta om att avslå motionen.